
REDACTIONEEL

Antjie Krog, Zuid-Afrikaans essayist en dichter, hield in 2006 de van der Leeuwlezing in de Martinikerk in Groningen. Ze introduceerde in haar verhaal het begrip Ubuntu: mensen zijn met elkaar verbonden en leven in onderlinge samenhang met elkaar. Ze verbaasde zich over het individualisme in de Westerse samenleving, met name wanneer er iets fout ging. Dan moet er iemand 'hangen' aldus Krog terwijl er vaak anderen omheen hebben gestaan die niet hebben ingegrepen. Zij zou nu met plezier terugkeren en onze worsteling met de WMO aanschouwen. Dat het nog niet goed gaat en er tijd nodig is om de kanteling van zorg te realiseren, zou voor haar als vanzelf spreken. Het vraagt voor de GGZ om een vertaling naar sociale psychiatrie: in de wijk, bij de POH en vooral hoe kunnen we voorkomen dat de zorg onnodig opgeplust wordt. De banden met de familie, met de (wijk)netwerken bieden volop handvatten die we tijdens de medicaliseringsgolf van de afgelopen jaren, onvoldoende benut hebben.

Dat het bij de redactie en drukken van SP ook wel eens fout gaat, hebt u in het redactioneel van het vorige nummer kunnen lezen. Het eindredactioneel was gedeeltelijk weggefallen, waardoor het in aanvang niet te volgen was. Hiervoor onze excuus.

In dit nieuwe nummer nemen good old **Kees Onderwater** en **Stephanie Verdoolaege** ons mee naar een inclusief wijkgericht werken, dat vraagt om een cultuurverandering en bewustzijnsverandering. Het *'lastige' gesprek moet continu worden opgezocht: tussen bewoners, tussen professionals en de organisatie en in het team. Kwartiermakers en de inzet van ervaringsdeskundigen kunnen hier in een rol spelen. Professionals krijgen daarbij een ander rol met andere competenties.* Aldus de auteurs. **Henk-Willem Klaassen** gaat in zijn artikel over Bondgenoten, in op de manier waarop familieleden en hulpverleners in de psychiatrie kunnen samenwerken. Naar aanleiding van zijn boek Bondgenoten, heeft de redactie hem benaderd om voor SP op een rij te zetten hoe het met die samenwerking is gesteld en wat er nodig is om die samenwerking vorm te geven. De bijdrage van **Gert Schout** in de rubriek Mediaan sluit hierbij aan. Hij is momenteel bezig om op landelijk niveau baanbrekend onderzoek te doen naar manieren waarop er meer gebruik kan worden gemaakt van samenwerking met familie door middel van een Eigen Kracht Conferentie. Hij verwijst hierbij naar Canada, Finland en Australië waar men al langer ervaring heeft met samenwerking met familie, soms uit noodzaak geboren. De bijdrage van **Ardwi Klein Entink e.a.** over intensivering en extensivering van hulp vanuit FACT, gaat in op de manier waarop hulp vanuit een FACT-team meer en minder intensief ingezet moet worden. Op basis van eigen onderzoek laten de auteurs zien wat hiervoor nodig is. **Inge Klein Wassink** neemt ons mee in een artikel waarbij alle SPV-en eens flink wakker worden geschud wanneer het gaat om haar positie binnen de GGZ. Ze laat duidelijk zien wat er van de SPV wordt verwacht en wat zij ziet als de kwaliteiten van de SPV. De redactie is benieuwd wat u hiervan vindt en ziet graag uw reactie tegemoet hoe dat onder de SPV-en leeft. **F.M. Beijer** en **W. Venne** hebben binnen de sociale verslavingszorg de zorg aan doordrinkers in beeld gebracht en gekeken naar de kwaliteit van de geboden zorg. Het gaat hierbij om mensen die niet van plan zijn om het drinken van alcohol te staken. Wat kan een hulpverlener dan nog doen? U leest het in hun bijdrage.

In mediaan twee bijdragen van **Anne Marsman** die nauw betrokken is bij het initiatief *Schizofrenie bestaat niet* is door de redactie benaderd om iets te vertellen over het initiatief en vertelt in twee korte bijdragen iets over de in gang gezette discussie over schizofrenie. In een eerder nummer van SP hebben we aandacht besteed aan het boek van Jim van Os (persoonlijke diagnostiek- de DSM-5 Voorbij) waarin hij laat zien dat diagnoses het eindproduct van ons denken zijn, en onvoldoende kijken naar dimensionaliteit, transdiagnostiek en persoonsgerichte beleving van klachten door de cliënt. **Martin Appelo** heeft hierover in het Tijdschrift voor directieve therapie al eens zijn gedachten over laten gaan, en met toestemming van de redactie van Directieve Therapie, publiceren we hierbij zijn bijdrage over de manier waarop diagnostiek bedreven zou moeten worden. Het zal de lezer van SP niet ontgaan zijn dat **Monique de Heij** inmiddels een graag gelezen auteur is geworden. In de rubriek Uit den Lande deel 3 van haar werk over Bestaansleegte. In de vorige bijdrage schreef ze over het *aansluiten op de Ander*. In deze bijdrage gaat ze in op de manier waarop de hulpverlener kan aansluiten op een hulpvrager in een toestand van bestaansleegte. Zij laat zien hoe belangrijk zelfontwikkeling is en hoe we inzet van hulp het beste kunnen doseren.

In Dichterbij weer 4 bijdrage. **Kaya van Dorsen** laat zien wat Monique de Heij bedoelt met zelfontwikkeling en herstel. In haar bijdrage *Hersteld maar niet genezen* laat ze zien welk gevecht ze levert met zichzelf en de omgeving om te kunnen herstellen. Het is een aangrijpend verhaal. **Marlieke de Jonge** maakt in haar bijdrage nog weer eens duidelijk wat het verschil tussen een rol en identiteit is. En wat de betekenis van ervaringskennis is. Het is en kritisch betoog en ze roept op tot reactie (*'jullie van SP komen nooit met kritiek of opmerkingen op mijn bijdragen'*, aldus Marlieke). Ook **Gerard Lohuis** levert weer twee verhalen voor deze rubriek.

Godelieve van Zijl, die onlangs tot de redactie van SP is toegetreden, recenseert in dit nummer het boek van Rianne Hovius *"Vogels van waanzin"* over psychiatrie in Nederlandse romans en gedichten.

Onze vaste (film)recensent **Gerrie Hendriks** neemt ons in dit nummer mee naar en tentoonstelling, *Vogelvanger- beeldessays over suïcide en preventie*, Groepstentoonstelling in het Uitvaartmuseum in Amsterdam van 25 juni tot 4 oktober 2015. Daarnaast twee recensies van haar hand over *Charlies Country* en *The Dark Horse*.

Onno Kastelein, Gerard Lohuis, eindredactie